

ตารางแสดงการสงเคราะห์ ปริมาณธรรม ๔ โดย ชั้น์ आयตนะ ธาตุ

ปริมาณธรรม ๔		ชั้น์ ๕	อายตนะ ๑๒	ธาตุ ๑๘
จิต ๕๙	จักขุวิญญาณจิต ๒	} วิญญาณชั้น์	} มนายตนะ	จักขุวิญญาณธาตุ
	โสตวิญญาณจิต ๒			โสตวิญญาณธาตุ
	ฆานาวิญญาณจิต ๒			ฆานาวิญญาณธาตุ
	ชีวหาวิญญาณจิต ๒			ชีวหาวิญญาณธาตุ
	กายวิญญาณจิต ๒			กายวิญญาณธาตุ
	สัมผัสจันนจิต ๒ ปัญจทวาราวชชนจิต ๑			มโนธาตุ
	จิตที่เหลือ ๗๖			มโนวิญญาณธาตุ
เจตสิก ๕๒	เวทนาเจตสิก ๑	เวทนาชั้น์	} รัหมายตนะ	} รัम्मธาตุ
	สัญญาเจตสิก ๑	สัญญาชั้น์		
	สังขารเจตสิก ๕๐	สังขารชั้น์		
รูป ๒๕	จักขุปสาท ๑	} รูปชั้น์	จักขายตนะ	จักขุธาตุ
	โสตปสาท ๑		โสตายตนะ	โสตธาตุ
	ฆานปสาท ๑		ฆานายตนะ	ฆานธาตุ
	ชีวหาปสาท ๑		ชีวหาตนะ	ชีวหาธาตุ
	กายปสาท ๑		กายตนะ	กายธาตุ
	รูปารมณ ๑		รูปายตนะ	รูปธาตุ
	สัททารมณ ๑		สัททายตนะ	สัทธาธาตุ
	คันธารมณ ๑		คันธายตนะ	คันธธาตุ
	รสารมณ ๑		รสายตนะ	รสธาตุ
	โณภูฐัพพารมณ ๓ (ปฐวี เตโช วาโย)		โณภูฐัพพายตนะ	โณภูฐัพพธาตุ
	สุขุมรูป ๑๖			รัหมายตนะ
นิพพาน	นิพพาน	ไม่เป็นชั้น์อย่างใดอย่างหนึ่ง		

แสดงจำนวนชั้น อายตนะ ธาตุ โดยภาษาบาลี

รูปแบบการแสดง ๑๔ นัย

จำนวน	ชั้น	อายตนะ	ธาตุ	นัยที่ ๑	นัยที่ ๖
๑	เอเกน ขนฺเธน	เอเกนอายตเนน	เอกาย ธาตุยา	นัยที่ ๑ A $\begin{cases} \text{สัง} ? (*) _ _ _ \\ \text{อสัง} ? _ _ _ \end{cases}$	นัยที่ ๖ A $\begin{cases} \text{สัม} ? _ _ _ / _ _ _ \\ \text{วิป} ? _ _ _ / _ _ _ \end{cases}$
๒	ทฺวีหิ ขนฺเธหิ	ทฺวีหยาตเนหิ	ทฺวีหิ ธาตุหิ	นัยที่ ๒ ๑. A $\xrightarrow{\text{สัง}}$ B ๒. B $\xrightarrow{\text{อสัง}}$? _ _ _	นัยที่ ๗ ๑. A $\xrightarrow{\text{สัม}}$ B ๒. AB $\xrightarrow{\text{วิป}}$ C ๓. C $\xrightarrow{\text{วิป}}$? _ _ _ / _ _ _
๓	ตีหิ ขนฺเธหิ	ตีหยาตเนหิ	ตีหิ ธาตุหิ		
๔	จตุหิ ขนฺเธหิ	จตุหยาตเนหิ	จตุหิ ธาตุหิ		
๕	ปลฺจหิ ขนฺเธหิ	ปลฺจหยาตเนหิ	ปลฺจหิ ธาตุหิ	นัยที่ ๓ ๑. A $\xrightarrow{\text{อสัง}}$ B ๒. B $\xrightarrow{\text{สัง}}$? (*) _ _ _	นัยที่ ๘ ๑. A $\xrightarrow{\text{วิป}}$ B ๒. B $\xrightarrow{\text{สัม}}$? นตฺถิ
๖		ฉหายตเนหิ	ฉหิ ธาตุหิ		
๗		สคฺคหยาตเนหิ	สคฺคหิ ธาตุหิ	นัยที่ ๔ ๑. A $\xrightarrow{\text{สัง}}$ B ๒. B $\xrightarrow{\text{สัง}}$ A ๓. A $\xrightarrow{\text{สัง}}$? _ _ _	นัยที่ ๙ ๑. A $\xrightarrow{\text{สัม}}$ B ๒. B $\xrightarrow{\text{สัม}}$ A ๓. A $\xrightarrow{\text{สัม}}$? _ _ _ / _ _ _
๘		อฏฺฐหยาตเนหิ	อฏฺฐหิ ธาตุหิ		
๙		นวหยาตเนหิ	นวหิ ธาตุหิ		
๑๐		ทสหยาตเนหิ	ทสหิ ธาตุหิ	นัยที่ ๕ ๑. A $\xrightarrow{\text{อสัง}}$ B ๒. B $\xrightarrow{\text{อสัง}}$ C ๓. C $\xrightarrow{\text{อสัง}}$? _ _ _	นัยที่ ๑๐ ๑. A $\xrightarrow{\text{วิป}}$ C ๒. C $\xrightarrow{\text{วิป}}$ AB ๓. AB $\xrightarrow{\text{วิป}}$? _ _ _ / _ _ _
๑๑		เอกาทสหยาตเนหิ	เอกาทสหิ ธาตุหิ		
๑๒		ทฺวาทสหยาตเนหิ	ทฺวาทสหิ ธาตุหิ		
๑๓			เตรสหิ ธาตุหิ	นัยที่ ๑๑ ๑. A $\xrightarrow{\text{สัง}}$ B ๒. B $\begin{cases} \text{สัม} ? _ _ _ / _ _ _ \\ \text{วิป} ? _ _ _ / _ _ _ \end{cases}$	นัยที่ ๑๒ ๑. A $\xrightarrow{\text{สัม}}$ B ๒. B $\begin{cases} \text{สัง} ? _ _ _ \\ \text{อสัง} ? _ _ _ \end{cases}$
๑๔			จฺทฺทสหิ ธาตุหิ		
๑๕			ปลฺณฺรสหิ ธาตุหิ		
๑๖			โสฬสหิ ธาตุหิ	นัยที่ ๑๓ ๑. A $\xrightarrow{\text{อสัง}}$ B ๒. B $\begin{cases} \text{สัม} ? _ _ _ / _ _ _ \\ \text{วิป} ? _ _ _ / _ _ _ \end{cases}$	นัยที่ ๑๔ ๑. A $\xrightarrow{\text{วิป}}$ C ๒. C $\begin{cases} \text{สัง} ? (*) _ _ _ \\ \text{อสัง} ? _ _ _ \end{cases}$
๑๗			สคฺคฺตรสหิ ธาตุหิ		
๑๘			อฏฺฐารสหิ ธาตุหิ		
X	น เกหิจิ ขนฺเธหิ	น เกหิจิ อายตเนหิ	น กาหิจิ ธาตุหิ	หมายเหตุ อสงฺขตฺ ขนฺธโร รุเปตฺวา มีแสดงเฉพาะฝ่าย สังคฺหิตะ เท่านั้น สังขารชั้นบางส่วน มีแสดงเฉพาะฝ่าย สัมปยุตฺตฺเท่านั้น (และตัวประธานต้องมีสังขารเจตสิกอยู่ด้วย)	
* อสงฺขตฺ ขนฺธโร รุเปตฺวา = ยกเว้นนิพพานที่นับสงเคราะห์โดยความเป็น ชั้นเสียแล้ว					

สำหรับนิพพาน มีชื่อเรียกสองอย่างคือ

- ถ้านิพพานมากับปรมาตมธรรมตัวอื่น ๆ เรียกว่า “อสงฺขตฺ ขนฺธโร รุเปตฺวา”

- ถ้านิพพานมาเดี่ยว ๆ เรียกว่า “น เกหิจิ ขนฺเธหิ”

